

5
9-2-70

ΑΚΑΔΗΜΙΑ ΑΘΗΝΩΝ
ΚΕΝΤΡΟΝ ΕΡΕΥΝΗΣ
ΤΗΣ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΛΑΟΓΡΑΦΙΑΣ
ΑΝΔΡΕΑΣ ΠΑΝΤΟΠΟΥΛΟΥ 14
ΑΘΗΝΑΙ (136)

Πρίντς
Ζανδης

ΚΕΝΤΡΟΝ ΛΑΟΓΡΑΦΙΑΣ
ΛΑΟΓΡΑΦΙΚΟΣ ΑΤΛΑΣ
Αριθ. Έρωτ. Φ.Ι. 5/1970

Α.
ΕΡΩΤΗΜΑΤΟΛΟΓΙΟΝ
ΔΙΑ ΓΕΩΡΓΙΚΑ ΕΡΓΑΛΕΙΑ

ΚΑΙ ΚΑΤ' ΕΘΙΜΟΝ ΠΥΡΑΣ

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΘΗΝΩΝ

ΑΘΗΝΑΙ 1968
ΕΚ ΤΟΥ ΕΘΝΙΚΟΥ ΤΥΠΟΓΡΑΦΕΙΟΥ

9 φεβρουαρίου 1970

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΘΗΝΩΝ

· Ἐξεταζόμενος τόπος (χωρίον, κωμόπολις) *ΛΕΥΚΗ*.....
(παλαιότερον ὄνομα :), Ἐπαρχίας *ΖΑΝΘΗΣ*.,
Νομοῦ *ΖΑΝΘΗΣ*.....

2. Ὀνοματεπώνυμον τοῦ ἐξετάσαντος καὶ συμπληρώσαντος *Μπα-*
χιας. Ἐνστάσις. ἐπάγγελμα *διδάκτορος*.....
Ταχυδρομικὴ διεύθυνσις *Λεύκη - Ζάνθης*.....

Πόσα ἔτη διαμένει εἰς τὸν ἐξεταζόμενον τόπον. *ἑπτέ (5)*.....

3. Ἀπὸ ποῖα πρόσωπα κατεγράφησαν αἱ παρατιθέμεναι πληροφορίες :
α) ὄνομα καὶ ἐπώνυμον *Μαχάρων Βασιλείου*.....

.....
ἡλικία *85*.... γραμματικαὶ γνώσεις *Δ' Ἀφροικιῶν*.....

.....
τόπος καταγωγῆς *Ἀρ. - Μαχῆ -*
Μαχάρων - Ἰνναρῶν Θράκης.....

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΘΗΝΩΝ

Α'. α'. ΤΑ ΓΕΩΡΓΙΚΑ ΚΤΗΜΑΤΑ ΠΡΟ ΤΟΥ 1920

1) Ποῖαι ἀγροτικαὶ περιοχαὶ προωρίζοντο διὰ σποράν καὶ ποῖαι διὰ
βοσκήν ποιμνίων ; *τὰ ἀροῖνά. μέν. ἦσαν. διὰ εὐα-*
ράν. καὶ τὰ ὄρενά. διὰ βοσκῆν.....
Ἐπὶ τῶν αὐτῶν χωριστὰ ἢ ἐνηλλάσσοντο κατὰ χρονικὰ διαστή-
ματα ; *ἦσαν χωριστά*.....

2) Εἰς ποίους ἀνήκον ὡς ἰδιοκτησίαι ; α) εἰς φυσικὰ πρόσωπα,
δηλ. εἰς τοὺς χωρικοὺς β) εἰς γαιοκτήμονας ("Ἕλληνας ἢ ξένους, ὡς
π.χ. Τούρκους) γ) εἰς Κοινότητας δ) εἰς μονὰς κλπ. *Ἀ. ἰδιοκτη-*
σίαι. ἀνήκον. ἐκ φυσικὰ. πρόσωπα, δηλαδή. ἐκ τοῦ χωριῶν

3) Ὁ πατὴρ διατηρεῖ τὴν περιουσίαν του συγκεντρωμένην καὶ μετὰ τὸν
γάμον τῶν τέκνων του, διανεμομένης ὑπ' αὐτῶν μετὰ τὸν θάνατόν
του ; *Ὁ πατὴρ. δι. κερατοῦ. τῶν. ἀγροτικῶν. καὶ μετὰ τὸν*
γάμον. τῶν τέκνων. καὶ δι. κερατοῦ. μετὰ τὸν θάνατόν του.

β'. 1) Οί κάτοικοι ασχολούνται μόνον εις τὴν γεωργίαν ἢ μόνον εις τὴν κτηνοτροφίαν ; ἢ συγχρόνως εις ἀμφοτέρας, δηλ. τὴν γεωργίαν καὶ τὴν κτηνοτροφίαν ; *Μερικοὶ καὶ εἰς τὴν κτηνοτροφίαν καὶ γεωργίαν καὶ μερικοὶ μόνον εἰς τὴν κτηνοτροφίαν ἢ γεωργίαν*

2) Οἱ τεχνῖται (δηλ. οἱ βιοτέχναι) ασχολοῦνται ἐν παρέργῳ καὶ εις τὴν γεωργίαν ; *Οἱ τεχνῖται ἡδὲ γεωργοὶ καὶ μὲν γεωργίαν*

γ'. 1) Εἰς τὰ μεγάλα κτήματα : τῶν γαιοκτημόνων (τσιφλικούχων), τῶν μοναστηρίων ποιοὶ εἰργάζοντο εἰς αὐτά ; καὶ ὑπὸ ποίους ὄρους ὡς ἄτομα ἢ μὲ ὀλόκληρον τὴν οἰκογένειάν των ; *Ἐργάζονται μόνον οἱ ἀνδρ. ἐξέφυκ. μέγαλ. τῆς οἰκογενείας καὶ ἐκκλησιῶν*

2) Πῶς ἐκαλοῦντο οὗτοι ; (κολλῆγοι, σέμπροι, μισακάτορες, σημισακάτοροι κλπ.) *ἀν. χωρὶς Ποία ἦτο ἡ κοινωνικὴ των θέσις ; ...*

3) Ποία ἦτο ἡ ἀμοιβή των ; (εἰς εἶδος ἢ εἰς χρήμα;) *εἰς χρ. κ. α. καὶ ἐργ.*

4) Ἐχρησιμοποιοῦντο καὶ ἐργάζονται ; ἐποχικῶς, δηλ. διὰ τὸ θέρισμα, τὸ ἀλώνισμα, τὸν τραυητὸν ἢ δι' ὅλον τὸν χρόνον ; Ἀπὸ ποῦ προήρχοντο οὗτοι ; ἦσαν ἄνδρες μόνον ἢ καὶ γυναῖκες ; ποίαν ἀμοιβὴν ἐλάμβανον ; ἡμερομισθίου εἰς χρήμα ἢ εἰς εἶδος ; *Ἐχρησιμοποιοῦντο ὡς ἐργ. καὶ ἀνδρ. καὶ γυναῖκες μόνον διὰ τὸ θέρισμα καὶ ἐλάμβανον ἡμερομισθίου εἰς χρήμα καὶ εἰς εἶδος*

5) Ἐχρησιμοποιοῦντο καὶ δοῦλοι (ὑπηρέται) ἢ δοῦλαι ; Ἐὰν ναί, ἀπὸ ποίους τόπους προήρχοντο ; *ἀν. εἶχαν δοῦλους καὶ δοῦζες*

6) α) Οἱ νέοι καὶ αἱ νέαι τοῦ τόπου ποῦ ἐπήγχαναν δι' ἀνεύρεσιν ἐργασίας ; *οἱ νέοι καὶ οἱ κεί. ἐργάζονται μέγα εἰς τὸ χωριό*

β) Ἐπήγχαναν ἐποχικῶς : ὡς ἐργάζονται... *ὅχι*... ἢ ὡς τεχνῖται κτίσται, γύφτοι (σιδηρουργοί), βαφεῖς (μπογιατζήδες), πρᾶματευτάδες (ἐμποροὶ) κλπ. ; *ἀν. ἐργάζονται εἰς τοὺς χωρ. τοῦ χωριοῦ*

- δ'. 1) Πώς ἐλιπαίνοντο παλαιότερον τὰ χωράφια: με ζωϊκὴν κόπρον (βοῶν, αἰγοπροβάτων κλπ.), φυτικὴν (μέ καῦσιν: α) τῆς καλάμιας μετὰ τὸν θερισμόν, β) τῶν θάμνων κλπ.) ἢ με κάλυψιν (παράχωμα) χλόης (τριφυλλιοῦ, λαθουριοῦ κλπ.) δι' ὀργώματος;

Τοί. χωράφια ἐλιπαίνοντο με ζωϊκὴν κόπρον καὶ ζωοτροφία καὶ ἐν κόπρον. τῶν αἰγοπροβάτων.....

- 2) Πότε ἔγινε τὸ πρῶτον χρῆσις χημικῶν λιπασμάτων εἰς τὸν τόπον σας; Ἐδ. ἐν. τῶν ἡμερῶν. ἐξέλιξα. μετὰ τὰ 1945.....

- ε'. Ἀπὸ πότε χρησιμοποιοῦνται: τὸ σιδηροῦν ἄροτρον καὶ αἱ γεωργικαὶ μηχαναὶ εἰς τὸν τόπον σας; Τὸ σιδηροῦν ἄροτρον ἐχρησιμοποιοῦνται τὰ 1910-1912. Γεωργικαὶ μηχαναὶ ὄχι.....

- 1) Σιδηροῦν ἄροτρον (τύποι αὐτοῦ, δηλ. μονόφτερο, δίφτερο κλπ.).

Εἰς ποῖα κτήματα ἐχρησιμοποιεῖτο (ἢ χρησιμοποιεῖται) κάθε τύπος;

Ποῖος κατεσκεύαζε, τὸ ἄροτρον τοῦτο ἢ ἀπὸ ποῦ ἐγίνετο ἡ προμήθεια αὐτοῦ; Τὸ σιδηροῦν ἄροτρον ἔγινετο ἐκ τῆς ἀγορᾶς τοῦ χωρίου.

ὡς ἐνίστο. γὰρ δύναμις. χωράφια καὶ τὸ γράσουσαν 8-10 βόδια.

Δὲν γινώριζι ἀπὸ ποῦ γίνετο ἡ ἀγορὴ αὐτοῦ.....

Παραθέσατε σχεδιαγράφημα (ἢ φωτογραφίαν) ἐκάστου τύπου σιδηροῦ ἄρότρου με τὰς ἀντιστοίχους ὀνομασίας τῶν μερῶν αὐτοῦ, ὡς τοῦ κατωτέρω παρατιθεμένου.

1..... 4..... 7..... 10.....

2..... 5..... 8.....

3..... 6..... 9.....

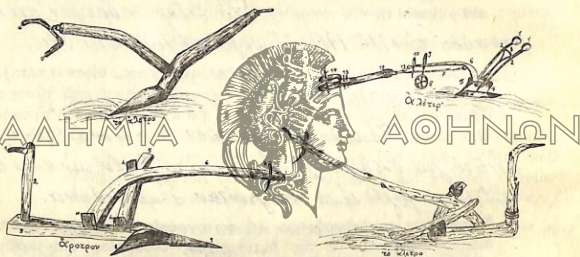

- 2) Τρακτέρ (ἀπὸ πότε εἶναι ἐν χρήσει;) Τρακτέρ δὲν εἶχαν
3) Μηχανὴ θερισμοῦ Τρακτέρ..... ὄχι.....

- 4) Μηχανή δεσίματος τῶν σταχυῶν (δεματιῶν).....¹¹
5) Μηχανή ἀλωνισμού²

στ'. 1) Τὸ ξύλινον ἄροτρον. Ποῖος κατεσκεύαζε (ἢ κατασκευάζει) τὸ
παλαιὸν ξύλινον ἄροτρον δ. μαρτ. ε. γρηγορὰς. μαρίνου
ξε. ρό. φέρμαν. ἀροτροί. να.

- 2) Ποία ἦτο ἡ μορφή τοῦ παλαιοῦ ξυλίνου ἀρότρου εἰς τὸν τόπον σας καὶ ποία εἶναι σήμερον. Ποῖαι διαφοραὶ ὑπῆρχον (ἢ ὑπάρχουν) εἰς τὸ χρησιμοποιούμενον ἄροτρον εἰς τὸν τόπον σας ἀπὸ τὰ εἰκονιζόμενα ἐνταῦθα :

- 3) Ἰχθυογραφήσατε τὸ ξύλινον ἄροτρον⁽¹⁾ καὶ τὸν ζυγὸν ὡς ἀπαντᾷται εἰς τὸν τόπον σας καὶ παραθεῖσατε τὰ ἀντιστοιχοῦντα εἰς τοὺς ἀριθμοὺς ἐν χρήσει ὀνόματα τῶν διαφόρων μερῶν καὶ τῶν ἐξαρτημάτων αὐτοῦ.

1.	6.	11.
2.	7.	12.
3.	8.	13.
4.	9.	14.
5.	10.	15.

(1) Ἐάν εἶναι δυνατόν ἀποστείλατε καὶ φωτογραφίαν.

(Ἐὰν ὑπάρχουν διαφοραὶ, δύνασθε νὰ μεταβάλετε τὴν ἀνωτέρω ἀρί-
θμησιν).

- 4) **Τὸ ὕνι.** Τὸ ὕνι τοῦ ξυλίνου ἀρότρου ἦτο (ἢ εἶναι) μιᾶς μορφῆς διὰ τὴν ἀροτρίασιν ὅλων τῶν εἰδῶν τῶν χωραφιδῶν ; δηλ. τῶν χωματερῶν (λιβάδια, κῆποι) καὶ τῶν πετρωδῶν. - Ἰχθυογραφήσατε ἢ φωτογραφήσατε τὸ ἐν χρήσει ὕνι (ἢ τὰ ἐν χρήσει, ἐὰν εἶναι διαφόρων τύπων) καὶ σημειώσατε τὴν χρῆσιν ἐκάστου.

To' uni nro. pães propôs.....

- 5) Ποῖον τὸ σχῆμα τῆς σπάθης τοῦ ἀρόστρου;.....

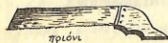
δ) ἦτο (ἢ εἶναι) κοπτεσκευασμένη ἐκ ξύλου ἢ σιδήρου ; *Yes, metal*

Ανταφών. Ήμ. ΓΙΘΗΡΟΝ

- 7) Ἐργαλεῖα διὰ τὴν κατασκευὴν καὶ ἐπιδιόρθωσιν τοῦ ἀρότρου (π.χ. σκεπάρνι, πριόνι, ἀρίδι, ἀρνάρι, ξυλοφαῖ κλπ.).....

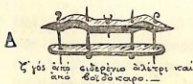
το. αειμαρνη, το. αρδου., η. αρδου., ζυγαφαι.,
 δουκωαρ

8) α) Διὰ τὸν ἄροτον (ζευγάρισμα, ὄργωμα) ποῖα ζῶα ἐκρησιμοποιοῦντο (ἢ χρησιμοποιοῦνται) : βόες ἢ ἄλλο ζῶον, δηλ. ἵππος, ἡμίονος, ὄνος. *τὰ βόδια καὶ ἀρσένια δὲν δύνανται...*

β) Ἐκρησιμοποιοῦντο (ἢ χρησιμοποιοῦνται) διὰ τὸ ὄργωμα δύο ζῶα ἢ ἓν ; *Ἀνδρόβδια καὶ γαῖ καὶ μαλακταῖς δύνανται 8-10 βόδια*

9) Διὰ τὸ ζευγάρισμα μὲ δύο ζῶα ἤτο (ἢ εἶναι) ἀναγκαῖος ὁ ζυγός ; *Ἦτο ἀναγκαῖος ὁ ζυγός*

Σχεδιάσατε τὴν μορφήν τοῦ παλαιότερου καὶ τοῦ σημερινοῦ ζυγοῦ (ἢ φωτογραφήσατε αὐτὸν) καὶ ὀνομάσατε τὰ διάφορα μέρη καὶ ἐξαρτήματα αὐτοῦ (π.χ. λουριά, λοῦρα, ζεύλες, πιζεύλια κλπ.).

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

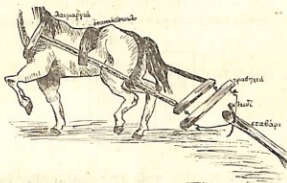
ΑΘΗΝΩΝ

10) Σχεδιάσατε ἰδιαίτερως τὴν μορφήν τῶν ζευλῶν τοῦ ζυγοῦ εἰς τὸν τόπον σας.

11) Πῶς λέγεται εἰς τὸν τόπον σας ὁ κρίκος ἐκ σιδήρου, ξύλου ἢ σχοινίου, ὁ ὁποῖος τοποθετεῖται εἰς τὸν ζυγὸν (πολλαχοῦ : λοῦρα, κουλλοῦρι), προσδένεται δὲ εἰς αὐτὸν τὸ ἄροτρον διὰ τὸ ὄργωμα ; (Σχεδιάσατε αὐτόν). *Ὁ κρινός. ξύλινος καὶ 61*

12) Ἀπὸ πότε γίνεται τὸ ὄργωμα δι' ἐνὸς ζώου ; *Δι' ἑνὸς ζώου δὲ γίνεται*
Πῶς γίνεται ἡ ζευξίς του (τὸ ζέψιμον) εἰς τὸ ἄροτρον ;

Περιγράψατε και σχεδιάσατε (ή φωτογραφήσατε) την σκευήν,
 τήν ὁποίαν φέρει τὸ ἄλογον ἢ ἄλλο ζῷον διὰ νὰ προσδεθῇ
 εἰς αὐτήν τὸ ἄροτρον.....

ζ'. Ἀροτρίασις (ὄργωμα) καὶ σπορά.

α) Ποῖος ὥργωνε παλαιότερον (ἢ σήμερον) : 1) ἄνδρας (ὁ ἰδιοκτήτης
 τοῦ ἀγροῦ ἢ ἄλλος)· 2) γυναῖκα· 3) ὑπηρέτης. Σημειώσατε ποῖα
 ἢ συνήθεια εἰς τὸν τόπον σας. *το ὄργωμα εἰς τὸν τόπον
 εἰς τὴν ἀντιπρὸς καὶ τὴν ἐργασίαν*

β) 1) Περιγράψατε λεπτομερῶς, πῶς γίνεται τὸ ζεύξιμον τῶν βοδιῶν (ἢ
 τοῦ βοδιοῦ, τοῦ ἀλόγου) εἰς τὸ ξύλινον ἄροτρον. (Παραθέσατε,
 εἰ δυνατόν, καὶ φωτογραφίαν)

2) Πῶς γίνεται τὸ ζεύξιμον εἰς τὸ σιδηροῦν ἄροτρον.....

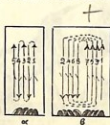
3) Πῶς κατευθύνει ὁ γεωργὸς τὰ ζευγμένα ζῶα (ἢ τὸ ζῷον) κατὰ τὸ
 ὄργωμα· με σχοινί, τοῦ ὁποίου τὰ ἄκρα ἔχουν δεθῇ εἰς τὰ κέρατα
 τῶν ζῴων ἢ ἄλλως ; (Περιγραφή καὶ σχεδιάσμα ἢ φωτογραφία).

*ὁ γεωργός. κατεπλάττει. καὶ συγκρίνει τὰ ζῶα. κατὰ τὸ ὄργωμα με
 σχοινί. καὶ τὸ ἄντρον. καὶ τὸ ἄντρον. καὶ τὸ ἄντρον...*

- 4) Σχεδιάσατε πώς γίνεται παλαιότερον (ἐπίσης πώς γίνεται σήμερον) τὸ ὄργωμα. Ὁργώνεται τὸ χωράφι μὲ ἀνοιγομένης αὐλακας (αὐλακιές) κατ'εὐθείαν γραμμὴν, ὥς τὸ κατωτέρω σχεδιάγραμμα(α);

*Μὲ τὸ φυσικὸ ἄροτρο. τὸ ὄργωμα γίνεται. καὶ εὐδαίαν
καὶ μὲ τὸ σιδιρῶτο. κατὰ περιφερειᾶν...*

ἢ ὀργώνεται περιφερειακῶς ὥς εἰς τὸ σχεδιάγραμμα (β);

Σημειώσατε μὲ τὸ σημεῖον τοῦ σταυροῦ, ποῖον ἐκ τῶν ὀργωμάτων τούτων (α, β) εἶναι ἐν χρήσει εἰς τὸν τόπον σας. Ἐὰν ὑπάρχῃ ἄλλος τις τρόπος ὀργώματος σχεδιάσατε καὶ περιγράψατε αὐτόν.

- 5) Ἡ σπορά καὶ τὸ ὄργωμα τοῦ ἀγροῦ γίνεται (ἢ γίνεται ἀκόμη) εἰς λωρίδας (δηλ. σπορὲς ἢ σποριές, ντάμες, στασιές, μεσοδράδες κ.λ.π.); *Ἡ σπορά καὶ τὸ ὄργωμα γίνεται. ἐν λωρίδαῖς καὶ ἐν χωρίοις μὲ αὐλακὰς...*

Πῶς ἐχωρίζετο ἡ λωρίς (ἡ σποριά); μὲ αὐλακιάν; *Μὲ αὐλακὰς...*

- 6) Ποῦ ὑπάρχει ἡ συνήθεια νὰ γίνεται ἡ σπορά τοῦ σίτου καὶ ἄλλων δημητριακῶν μόνον μὲ σκαπάνην, δηλ. νὰ μὴ χρησιμοποιεῖται ἄροτρον; *Ἡ σπορά εἶναι γινώσκων μὲ τὴν σκαπάνην, ἀλλὰ μὲ τὸ φτυγάρι...*

- 7) Ποῖοι τρόποι ἢ εἶδη ὀργώματος (ἀροτριάσεως) ἦσαν ἐν χρήσει παλαιότερον (ἢ σήμερον). Δηλ. ἡ διάνοιξις τῶν αὐλάκων μὲ τὸ ὑνί: καθέτως, πλαγίως, βαθιὰ κλπ. *Ἡ διάνοιξις τῶν αὐλάκων γίνεται μετὰ τὸν ὑνί, ἀλλὰ καὶ μετὰ τὸν ἀροτρίον. καὶ μετὰ τὸν σκαπάνην. καὶ μετὰ τὸν φτυγάρι. καὶ μετὰ τὸν ἀροτρίον. καὶ μετὰ τὸν σκαπάνην. καὶ μετὰ τὸν φτυγάρι...*

Εἰς ποῖα ὀργώματα (σποράς) γίνεται χρῆσις τῶν τρόπων τούτων ἢ ἄλλων.

γ) Ἀροτριάσεις (ὀργώματα) τοῦ ἀγροῦ πρὸ τῆς σπορᾶς :

- 1) Διὰ τὴν σπορὰν δημητριακῶν. Πόσα ὀργώματα ἐγίνοντο (ἢ γίνονται) καὶ πότε, δηλ. κατὰ ποίαν χρονικὴν περίοδον. Πῶς λέγονται (ὀνοματολογία) τὰ ὀργώματα αὐτά· π.χ. καλλουργία, διβόλισμα, γύρισμα κλπ.

πρὸ τῆς σπορᾶς ἐγίνοντο μαθηματικὸ ἀρχαῖον

- 2) Διὰ τὸ φύτευμα κηπευτικῶν. (Ἀπαντήσατε ὁμοίως, ὡς ἀνωτέρω)

... διὰ τῆς φύτευσης κηπευτικῶν

- 3) Ἐπὶ πόσα ἔτη δέον νὰ ἀφεθῇ ἡ σπορὰν τὸ χωράφι, δηλ. εἰς ἀγρανάπαυσιν, διὰ νὰ σπαρθῇ κατόπιν σιτάρι ἢ ἄλλο δημητριακόν. *20 ἔτη*

πρὶν ἐμπεσε ἀνοσπείρειται ἐν ἀγρὰν ἀναπαύσειν ἀνὰ 20 ἔτη

- 4) Πόσα ὀργώματα γίνονται διὰ κάθε εἶδος καλλιέργειας (σίτου, κριθῆς, ἀραβοσίτου, ψυχανθῶν, κηπευτικῶν εἰδῶν κλπ.) καὶ κατὰ ποίαν ἐποχὴν; *διὰ τῶν καὶ φθινοῦ ἐκα. ἡμερῶν διὰ τῶν ἀραβοσίτου*

- 5) Ποῖα ἐργαλεῖα ἢ σκεύη χρησιμοποιοῦνται: α) κατὰ τὴν σπορὰν. π.χ. *τὸ δισάκι* εἰς αὐτὸ περιέχεται ὁ σπόρος καὶ ἐξ αὐτοῦ λαμβανόμενος διασκορπίζεται ἐπὶ τοῦ ἐδάφους; *διὰ τῶν σπορῶν*

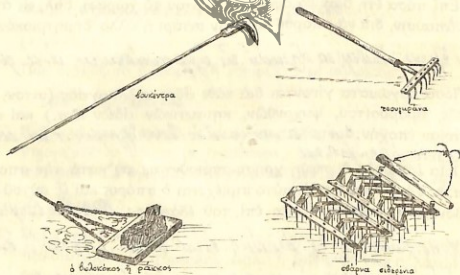
ἡ χρησιμοποίησις τοῦ δισάκι ἐν τῇ ἐγείσει τοῦ σπόρου καὶ διὰ τῆς φέρου. διὰ τῆς φέρου. ἐκ τοῦ ἐδάφους

β) Μὲ ποῖα γεωργικὰ ἐργαλεῖα (ἢ τυχὸν ἄλλα μέσα): 1) καθαρίζονται: τὸ ποδᾶρι, τὰ φτερά (παρούτια) κ.ἄ. καὶ τὸ ὕνι κατὰ τὴν ἀροτρίασιν (ὀργωμα, ἀλέτρισμα, κάμωμα κλπ.) ἀπὸ τὸ χῶ-

ἡδύνη. καὶ εὖς. καὶ αὖρον. ἔτε. ἀδύνα. με. ἀδύνα. καὶ
 ρή. με. αὖς. ἔσθον. καὶ. ἔσθον. καὶ. ἔσθον. καὶ.
 ἔσθον. καὶ. τὴν. ἔσθον. τὴν. ἔσθον.

Марта

Τὰ χροῖα ἐστὶν αὐτῶν καὶ ἡμεῖς, ὡς ἐπὶ
ἐπὶ τῶν ὀφθαλμῶν αὐτῶν.

— 10 —

ἐκάστου καὶ παραθέσατε ἰχνογράφημα ἢ φωτογραφίαν)

Fuel oil's approx. expenditure per acre

- 6) Ποῖα πρόσωπα βοηθοῦν τὸν ζευγολάτην (ἢ ζευγάν) εἰς τὸ ὄργανον καὶ πῶς καλοῦνται οἱ βοηθοὶ οὗτοι ὡς καὶ αἱ ἐργασίαι ποὺ ἐκτελοῦν

Ain. unappe bonds in an approved

- 7) Ποια χωράφια έκαλλιεργούντο (ή καλλιεργούνται) διά την σποράν όσπρίων. Πώς έγινετο ή σπορά καί ή καλλιέργεια έκάστου είδους. Οι σπορές έκατανα ή έκαταναίτο χωράφια

1. *φασ. φασ. κα. εἰται. βράσσει. ρ. εἰ. δ. κα. καὶ. φασ. φασ.*
φασ. ἔβ. ἀφ. ἰσ. κα. ἀφ. ἔβ. φασ.

- 8) Ποῖα χρώαφια ἐκαλλιερгоῦντο (ἢ καλλιερгоῦνται) διὰ τροφᾶς τῶν ζώων· π.χ. ρόβη, σανόν, τριφύλλι κ.ἄ. *γρ. δὲ ὥστε ἀπλ.*

δοσιν. ἐν αὐτοῖς. ἐκείνην οὖν. ἐφ' ἧς, ὅθεν καὶ ἐξ ἧς.

- 9) Πῶς ἐγένετο πρὸ τοῦ 1920 (ἡ σήμερον) ἡ καλλιέργεια τῶν γεωμήλων· ἐσπέρνοντο ἢ ἐφυτεύοντο εἰς ἀλύδια ἢ πρασιές (βραγιές) καὶ ἄλλως. *Η. καλ. γέφυρα. πρ. παλαιας. Εἰς λιμνὴν.*

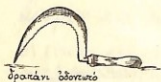
на: Экспертного издательства.....

Β. ΘΕΡΙΣΜΟΣ

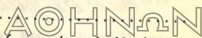
α. Ἐργαλεῖα θερισμοῦ.

- 1) Μὲ ποῖον ἐργαλεῖον ἐθερίζοντο παλαιότερον τὰ δημητριακά.
(Παραθέσατε τὸ ὄνομα καὶ ἰχνογράφημα ἢ φωτογραφίαν αὐτοῦ·

Ο. Περιφρός. Ήρθενα με. Σρεωάνια. ποτ'εραί. να
 ελπίτα. Ελπίσπον. Ήνα. εσπί. εσπρεσπεφώνος
 ηρπώνος.

Ἐάν ᾤσαν (ἢ εἶναι ἀκόμη ἐν χρήσει) διαφόρων ειδῶν δρεπάνια ἢ ἄλλα μέσα θερισμοῦ, παρακαλοῦμεν νὰ τὰ περιγράψετε· ἐπίσης νὰ σχεδιάσετε τὰ ἐργαλεῖα ἢ νὰ τὰ φωτογραφήσετε.....

2) Μὲ δρέπανα ἢ μὲ ποῖα ἄλλα ἐργαλεῖα (π.χ. κόσσες) ἐθερίζοντο (ἢ θερίζονται) τὰ χόρτα (π.χ. τὸ τριφύλλι κλπ.) διὰ τροφήν τῶν ζώων· (βλ. παράδειγμα εἰς τὴν κατωτέρω εἰκόνα) *με. 4668*...

3) Ἡ λεπίς (δηλ. ἡ κόψη) τοῦ δρεπανιοῦ ἢ ἄλλου θεριστικοῦ ἐργαλείου ἦτο ὁμαλὴ ἢ ὀδοντωτὴ; (Σχεδιάσατε αὐτήν).....

Σ. Γεωργίου. πον. Δρυσιμα. Εργασίον. η. 20. Ο. Μ. Α. Α. Α.

4) Πῶς ἦτο κατεσκευασμένη ἡ χειρολαβή του· (σχεδιάσατε ἢ φωτο-
γραφήσατε αὐτήν). Ὁ σιδηροῦς σκελετὸς πῶς ἐλέγετο;.....

- 5) Ποῖος κατεσκεύαζεν αὐτὰ τὰ θεριστικά ἐργαλεῖα (π.χ. τὰ δρεπάνια κ.ά.) *τοῖ. θεριστικά. ἐργαλεῖα. τοῖ. κατεσκευάζον. οἱ. κατασκευάζοντες.*.....
- 6) Ἦτο παλαιότερον (ἢ εἶναι ἀκόμη) ἐν χρήσει καὶ ὁ θερισμὸς μὲ τὰς χεῖρας, δηλ. δι' ἐκριζώσεως καὶ ὄχι διὰ κοπῆς τῶν δημητριακῶν ἢ ὀσπρίων (π.χ. τῆς κριθῆς, τῶν ρεβιθίων) ἢ τροφῶν τῶν ζώων (τῆς ρόβης κλπ.) *οἱ. θερισμοῦ. ἀν. ἐκρίνω. οἱ. ... ἐκρίζω.*.....

β. Θερισμὸς τῶν δημητριακῶν.

- 1) Εἰς ποῖον ὕψος ἀπὸ τοῦ ἐδάφους ἐθερίζοντο (ἢ θερίζονται) μὲ τὸ δρεπάνι ἢ ἄλλο κοπτερὸν μέσον ὁ σῖτος, ἡ κριθή, ἡ βρώμη, ἡ σίκαλις κλπ. *τοῖ. θερισμοῦ. ἐκρίνω. μία. ἀκαθία. ἐκρίνω. ἀπὸ. τοῦ. ἐδάφους. μὲ. τὸ. δρεπάνι.*.....
- 2) Οἱ στάχυες ποῦ ἔμεναν (ἢ μένουσιν) εἰς τὸ χωράφι μαζὶ μὲ τὴν ρίζαν μετὰ τὸν θερισμὸν πῶς ἐλέγοντο (ἢ πῶς λέγονται). *ἀν. μένουσιν.*.....
- 3) Ποῦ ἀκολουθοῦν τοὺς θεριστὰς ἄλλα πρόσωπα (γυναῖκες ἢ παιδιὰ), τὰ ὁποῖα παραλαμβάνουν ἀπ' αὐτοῦ τὰ δράγματα (δραξιές, πιάσματα, χεριές, χερόβολα) τῶν σταχυῶν καὶ τὰ τακτοποιοῦν ἐπὶ τοῦ ἐδάφους. Μήπως οἱ ἴδιοι οἱ θερισταὶ ἀποθέτουσιν ἐπὶ τοῦ ἐδάφους τὰ δράγματα ; *οἱ. ἴδιοι. οἱ. θερισταί. ἀποθέτουσιν. ἐπὶ. τοῦ. ἐδάφους. τοῖ. δράγματα.*.....
- 4) Πῶς τοποθετοῦνται τὰ δράγματα (οἱ χεριές) ἐπὶ τοῦ ἐδάφους. Πολλὰ ὁμοῦ ; Πόσα ; Μήπως τοποθετεῖται ἕκαστον δράγμα (πιάσμα τῆς χειρὸς) χωριστά ; "Οπου τοποθετοῦνται πολλὰ μαζὶ, αἱ κεφαλαὶ τῶν σταχυῶν εὗρισκονται πρὸς τὴν αὐτὴν κατεύθυνσιν ἢ διασταυρώνονται. (Περιγράψατε λεπτομερῶς) *τοῖ. δράγματα. ἐκρίνω. οἱ. ὁμοῦ. οἱ. μετὰ. τῶν. σταχυῶν. πρὸς. τὴν. αὐτὴν. κατεύθυνσιν.*.....

5) Πώς λέγονται τὰ τοποθετούμενα μαζί δράγματα ; Πολλαχοῦ κα-
 λοῦνται ἀγκαλιές. *ταῖς παρορμητικίαις... μαζί... δρασμάταις...*
ἐξέγοντο... δρασμάταις...

γ. Οἱ θερισταί.

- 1) Ποιοὶ θερίζουν : ἄνδρες καὶ γυναῖκες ; Ὑπῆρχον (ἢ ὑπάρχουν)
 θερισταί, οἱ ὅποιοι ἤρχοντο ὡς ἐπαγγελματίαι δι' αὐτὸν τὸν
 σκοπὸν ἀπὸ ἄλλου τρόπου καὶ ποῖον ;

θερισταί... ἦσαν... οἱ... ἰδία... γεωργοὶ... ἄνδρες...
καὶ... γυναῖκες...

- 2) Πῶς ἡμείβοντο οὗτοι· με ἡμερομίσθιον (μεροκάματο) ἢ κατ'
 ἀποκοπὴν (ξεκοπῆς). Ποία ἦτο ἡ ἀμοιβή· εἰς χρῆμα ἢ εἰς
 εἶδος ; Τὸ ἡμερομίσθιον ἦτο μετὰ παροχῆς φαγητοῦ ἢ ἀνευ
 φαγητοῦ ; (Παραθέσατε μετὰ τὰς πληροφορίας καὶ τὴν σχετικὴν
 εἰς τὸν τόπον σας ὀνομασολογίαν).

- 3) Οἱ ἄνδρες ἢ αἱ γυναῖκες ἔφερόν τι εἰς τὰς χεῖρας πρὸς προφύ-
 λαξιν, ἰδίᾳ τῆς ἀριστερᾶς, κατὰ τὸν θερισμόν ; Ἐπίσης κατὰ
 τὴν ἔναρξιν τῆς ἐργασίας τὴν πρώτην ἡμέραν περιεβάλ-
 λοντό τι εἰς τὴν μέσσην τοῦ σώματος διὰ νὰ μὴ αἰσθάνωνται
 κόπωση (δηλ. νὰ μὴ πονῇ ἡ μέση των) ;

κατὰ τὸν θερισμόν... γὰρ... ἐλάσαν...
τὴν... ἀριστερά... εἰς... μέσην... ἐλάσαν...
ἐλάσαν... ἐλάσαν...

- 4) Ἐδίδετο (ἢ δίδεται) προσοχή ὡς πρὸς τὴν ἡμέραν τῆς ἐβδομάδος ἢ τοῦ μηνὸς καθ' ἣν πρέπει νὰ ἀρχίσῃ ὁ θερισμός ;

Ὁ θερισμός ἀρχίζει πρὸς Αὐτίαν.....

- 5) Ἐτραγουδοῦσαν (ἢ τραγουδοῦν) κατὰ τὸν θερισμὸν σχετικὰ τραγούδια ; Καταγράψατε αὐτά.

Ἐτραγουδοῦσαν Αὐτὴν ἐνδυμῆται ὁ θεὸς τοῦτο.....

- 6) Ποῦ τὴν τελευταίαν ἡμέραν τοῦ θερισμοῦ, προτοῦ τελειώσουν, ἀφήνουν εἰς τὸ χωράφι ἓνα μέρος αὐτοῦ ἀθήριστον. Τί κάμνουν τοὺς στάχους ποὺ μένουν ἀθήριστοι ; (Εἰς τινὰς τόπους θερίζουν τὸ μέρος αὐτὸ σταυροειδῶς καὶ μὲ τοὺς ἀποκοπέντας στάχους πλέκουν σταυρὸν ἢ ψάλλαν τὴν ὁποίαν τοποθετοῦν εἰς τὸ εἰκροστάσι κλπ.).

Περιγράψατε λεπτομερῶς ὅπου ὑπάρχει σχετικὸν ἢ ἄλλο τι ἔθιμον.....

Κατὰ τὸ ἔθιμον τοῦ θερισμοῦ ἀεὶ καὶ ὡς.....
...ὡς ἐγίνετο ἀφ' ἑαυτῶν καὶ διακρίθη.....
...ως.....

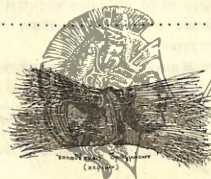
δ. Τὸ δέσιμον (δεμάτιασμα) τῶν σταχύων.

- 1) Πότε ἐγίνετο τὸ δεμάτιασμα, ἥτοι τὸ δέσιμον, τῶν θερισμένων σταχύων. Ποίαν ἡμέραν ; Ἀμέσως μετὰ τὸν θερισμὸν ; Τὸ ἐσπέραιον ἢ μήπως ἔπρεπε νὰ μείνουν οἱ στάχυες εἰς τὸν ἥλιον πρὸς ξήρανσιν καὶ ἐπὶ πόσον χρόνον ;

Τὸ δέσιμον ἐγίνετο ἀμέσως μετὰ τὸ θερισμὸν καὶ τὸ ἔπρεπε ὁ ἥλιος ὁ θεριστὴς.....

- 2) Πῶς ἐγένετο τὸ δερμάτιασμα ; Ποῖος ἔδενε τοὺς στάχους καὶ ποῖος τοὺς μετέφερε καὶ τοὺς παρέδιδεν ὡς χεριές, ἀγκαλιές ; Πῶς ἔδένοντο· μὲ κοινὰ σχοινία, μὲ σχοινία κατεσκευασμένα ἀπὸ βελονοειδεῖς θάμνους, π.χ. βροῦλα, σπάρτα κλπ. Κατὰ τὸ δέσιμον τῶν δερματιῶν μήπως ἐχρησιμοποιεῖτο καὶ ἐργαλεῖόν τι ; Περιγράψατε λεπτομερῶς τὴν ἐργασίαν ταύτην μετὰ παραθέσεως σχετικῶν σχεδιασμάτων ἢ φωτογραφιῶν.....

Τὰ δεικνύσασθαι ἐγένετο μετὰ τὰ ἴδια τὰ
αὐτὰρ ὡς δέμα καὶ αὐτὸ τὸν ἴδιον
τὸν δεικνύ.

ΑΘΗΝΑΝ

- 3) Τα δερμάτια μετά τὸ δέσιμον ἀφήνουντο εἰς τὴν ἰδίαν θέσιν ἢ συνε-
κεντρώνοντο εἰς ὠρισμένον μέρος τοῦ θερισμένου ἀγροῦ ; Πόσα
δερμάτια συνεκεντρώνοντο ἐκεῖ καὶ πῶς ἐτοποθεοῦντο ;

Συνεπικρίνωμεν. ἐνὰ .17. διεφάνη. καὶ 4. ἀνα-
 γερμαί, 4. διγμῶ, 4. τὰς αἰ. καὶ 4. ἀπὸς. βερ. αἰ.
 καὶ 20. 17.^{ov} ἐγὶ δὲ οὐκ ἐβόησεν.

ε. Συγκομιδὴ τῶν γεωμήλων.

- 1) Ἀπὸ πότε ἤρχισεν ἡ καλλιέργεια τῆς πατάτας εἰς τὸν τόπον σας ;

Γ' ΑΛΩΝΙΣΜΟΣ

- τά. διότι α. από το χυράφι. μέ το. και διαφύλα
εμεγαλέρονο. εν. τα. άγινα.....

- ἐκείνου τοῦ καὶ οὐρανοῦ. ἔρχεται ἡ δόξα. Ὁ τοσοῦτος αὐτὸν δεσποτὴν
ἐκείνου οὐρανοῦ, μετὰ τὰς πόλεις καὶ τὰ ἔθνη καὶ τὰς πόλεις καὶ τὰς πόλεις καὶ
ἐκείνου οὐρανοῦ.

- 3) Υπήρχεν ἀνέκαθεν εἰς τὸν τόπον σας ἀλώνι διὰ τὸν ἀλωνισμὸν τῶν δημητριακῶν ; Μήπως ἐγένετο παλαιότερον ὁ χωρισμὸς τοῦ καρποῦ (τοῦ γεννήματος) ἀπὸ τὰ ἄχυρα εἰς ἄλλον χώρον, δηλ. ὄχι εἰς τὸ ἀλώνι ; *Ἄρῳ. ὑπάρχε. ἀ. τ. νέκαθεν. διὰ τὸν ἀγωνισμόν. καὶ ἐντ. ἐγένετο. ὁ χωρισμός. τοῦ. καρποῦ.....*

- 18 —

- 5) Τὸ ἀλώνι ἀνήκει εἰς μίαν μόνον οἰκογένειαν ἢ εἰς περισσοτέρας ;
ἐὰν τοῦτο ἀνήκει εἰς πολλές οἰκογενεῖας, πῶς γίνεται ἡ χρῆ-
σις του, δηλ. μὲ ποίαν σειρὰν καὶ ἐπὶ πόσον χρόνον ;

Κάθε οἰκογένεια εἶχε τὸ ἑρῶνι του.....
.....

- 6) Ἀπὸ πότε ἄρχεται τὸ ἀλώνισμα καὶ πότε λήγει ; *Τὸ ἑρῶνι φέρε
ἤρχετο εὐ. τοῖς 15. ἰουλίου καὶ ἐστέλειτο 15.-20. Αὐγούστου*

- 7) Εἶδη ἀλωνιῶν (ἀναλόγως τῆς κατασκευῆς των)· π.χ. χωματά-
λωνο (μὲ δάπεδον ἐκ χώματος)· πετράλωνο (μὲ δάπεδον
ἐστρωμένον μὲ πλάκες).

(Περιγράψατε τὴν κατασκευὴν ἐκάστου καὶ παραθέσατε σχε-
δίασμα ἢ φωτογραφίαν αὐτοῦ)

Τὸ ἑρῶνι ἦτα χωματόλωνα.....
.....

ΑΚΑΔΗΜΙΑ ΑΘΗΝΩΝ

- 8) Πῶς ἐπισκευάζεται τὸ ἀλώνι ἐκαστον ἔτος πρὸ τῆς ἐναρξeos τοῦ
ἀλωνισμοῦ (π.χ. τοῦ χωματόλωνου : καθαρισμός αὐτοῦ καὶ
ἐπάλειψις τοῦ δαπέδου καὶ τοῦ γύρω τοιχώματος, ὅπου ὑπάρ-
χει, μὲ πηλὸν ἐκ χώματος ἢ συνηθὺς διὰ μείγματος κόπρου βοῶν
καὶ ἀχύρων) *Καὶ ἄρχας ἐρίκτετο καθαρισμός αὐτοῦ καὶ*

*φόρτα. Μετὰ ἐρίκτετον πρὸ καὶ ἄγρο καὶ τὸ ἔωσεν -
σαν μετ' οὐρομυγῆς αὐτὴν αὐτὴν ὡς τὸ πρὸν καὶ ἔωσεν
τὸ φῶς τὴν ἄλγην ἡμέραν τὸ ἐκαθαρίσαν.....*

- 9) Ἡ ὥς ἄνω προετοιμασία τοῦ ἀλωνιοῦ καὶ ἡ ἐναρξis τοῦ ἀλωνι-
σμοῦ γίνεται ὠρισμένην ἡμέραν καὶ ὥραν ;

*Ἡ προετοιμασία τῶν ἑρῶντων δὲ ἐρίκτετο...
καθαρίσθη ἡμέραν.....*

- 10) Πῶς γίνεται ἡ τοποθέτησις εἰς τὸ ἀλώνι τῶν δεματιῶν, ὅπου
ὑπάρχει ἀλωνόστυλος, ὥς καὶ τὸ ἀπλωμα τῶν σταχύων πρὸς ἄλω-

νισμόν ; Περιγράψατε τὸν τρόπον τοῦτον ἢ οἰονδήποτε ἄλλον.

... Δὲν ὑπῆρχε... ἐς... τὸ μέσον... τοῦ... ἄλωνιου... ἀπὸ...
... καὶ οὕτως...

11) Πῶς γίνεται τὸ ἀλώνισμα τῶν σταχύων διὰ τῆς χρησιμοποιοῦ-
ήσεως ζῶων (βοῶν, ἵππων κλπ.).

α) Ἀλώνισμα πρὸς ἀχυροποίησιν τῶν σταχύων διὰ τῆς καταπάτη-
σεως αὐτῶν ὑπὸ περιφερομένων ζῶων (βοῶν, ἵππων κλπ.).
Πολλοῦ τοποθετεῖται πρὸς τοῦτο καθέτως εἰς τὸ μέσον τοῦ ἀλω-
νιοῦ ξύλινος στῦλος, ὕψους δύο μέτρων (καλούμενος στηγερὸς,
στρούλουρας, δουκάνη, βουκάνη κ.ά.), ἀπὸ τοῦ ὁποῦ ἐξαρτῶν-
ται σχοινία, ὡς εἰς τὸ ἀνωτέρω σχεδιαγράφημα, διὰ νὰ συγκρατοῦν-
ται ἀπὸ τὸ ἕτερον ἄκρον τῶν τῶν ζῶα, ὥστε νὰ περιφέρωνται κυκλι-
κῶς, «νὰ ἔρχωνται γῦρες», καὶ οὕτω νὰ κόβουν τὰ στάχυα.....

β) Πῶς ζεύονται οἱ βόες, τὰ ἄλογα κλπ. διὰ τὸν τρόπον τοῦτον τοῦ
ἀλώνισμοῦ. Πῶς συνδέεται τὸ σχοινί ἀπὸ τὸν κάθετον ἀλωνό-
στυλον μὲ τὰ ζῶα; (Εἰς τινας τόπους δένεται τὸ σχοινί εἰς θηλειάς,
αἱ ὁποῖαι περιβάλλουν τὸν λαιμόν τῶν ζῶων. Εἰς ἄλλους τόπους
εἰς τὸ ἀλώνισμα διὰ τοῦ τρόπου τούτου δὲν ὑπάρχει στῦλος εἰς τὸ
μέσον τοῦ ἀλωνιοῦ. Τὰ ἀλωνίζοντα ζῶα περιφέρονται συνδεδε-
μένα εἰς σειρὰν διὰ σχοινίου, τὸ ὁποῖον σχηματίζει θηλειὰς περὶ τὸν
λαιμόν ἐκάστου ζῶου. Περιγράψατε ὅπου ὑπῆρχεν (ἢ διατηρεῖται
ἀκόμη) ἀλώνισμός κατὰ τὸν ἓνα ἢ τὸν ἄλλον τρόπον, παραθέτον-

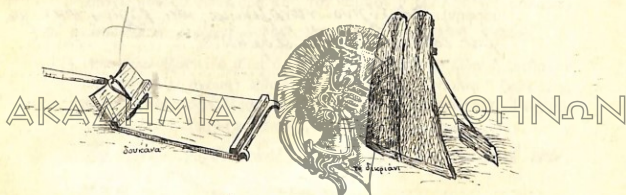
τες καὶ σχετικὰς φωτογραφίας ἢ ἰχνογραφήματα).....

.....

.....

.....

- γ) Ποῦ ἀντὶ τοῦ ἁλωνισμοῦ διὰ τῶν ποδῶν χρησιμοποιεῖται καὶ μηχανικὸν ἁλωνιστικὸν μέσον· π. χ. χονδρὴ ἐπιμήκης σανὶς εἰς ἓν τεμάχιον ἢ δύο, προσαρμοζόμενα. Αὕτη ὠπλισμένη εἰς τὴν κάτω ἐπιφάνειαν διὰ κοπτερῶν μεταλλίνων ἐλασμάτων ἢ ἀποσχίδων σκληροῦ λίθου ἐξαρθᾶται ἐκ τοῦ ζυγοῦ ἐζευγμένων ζώων, σύρεται δ' οὕτω κυκλικῶς ἐντὸς τοῦ ἁλωνίου ἐπὶ τῶν ἐστρωμένων σταχύων διὰ τὸν ἁλωνισμόν των.

Σημειώσατε, ἔαν ἅπαντ' εἰς τὸν τόπον σας τὸ ἁλωνιστικὸν τοῦτο μηχανήμα ἢ ἄλλο τι, τὸ ὄνομα αὐτοῦ (π. χ. δουκάννα, δικριάνι, βωλόσυρος), περὶ τῆς κατασκευῆς του, τὸ σχῆμα καὶ τὰς συνήθεις διαστάσεις. Ἀπὸ ποῦ τὸ ἐπρομηθεύοντο παλαιότερον καὶ σήμερον. Ἐπίσης πῶς γίνεται ἡ χρῆσις του καὶ διὰ ποῖα δημητριακά. Ἠλωνίζοντο (ἢ ἁλωνίζονται) ὅλα τὰ δημητριακά μὲ ἁλωνιστικὸν μηχανήμα; Μήπως π.χ. ἡ κριθὴ καὶ τὰ ὄσπρια (κουκκία, ρεβίθια κ.ἄ.) ἡλωνίζοντο διὰ τῶν ποδῶν ζώων ζευγνυομένων καὶ περιφερομένων ἐπὶ τῶν σταχύων τούτων;

τάς τῶν ἑξερῶν καὶ ρομῶν καὶ τῶν χονδρῶν ἐξέρχονται
 βαρεῖς μετ' ἐκρηγνῶν γίδων καὶ πῶν κατὰ τὴν ἐκφράσιν
 ἑξερῶν καὶ τῶν γιδῶν καὶ ἐκφράσιν
 καὶ ἀντιθέτως.....

- δ) Ἀπὸ ποίαν ὥραν τῆς ἡμέρας ἀρχίζει ὁ ἀλωνισμός, κατὰ ποίαν δὲ διακόπτεται διὰ τὰ ἐπαναληφθῆ τὴν ἐπομένην. ;

Ὁ ἀλωνισμός ἀρχίζει πρὸ φθινοπώρου καὶ ἐπὶ
πρῶτου πρὸ φθινοπώρου.....

- 12) Ποία ἄλλα ἀλωνιστικὰ ἐργαλεῖα εἶναι ἐν χρήσει; (Εἰς τινὰς τόπους χρησιμοποιεῖται ἐπίμηκες ξύλον, τὸ ὁποῖον, καλούμενον διχάλι, δικούλι, δουκράνι κλπ., ἔχει τὸ ἄκρον ὀδοντωτὸν ὑπὸ τὴν κατωτέρω μορφήν):

Ὁ ξύλινος καυκράνι καὶ ξύλινος φιδύρα
μέ. καυκράνι ἐν τῷ δουκράνι.....

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΘΗΝΑΝ

- 13) Κατὰ τὴν διάρκειαν τοῦ ἀλωνισμοῦ ὁ γεωργὸς μὲ τὸ διχάλι ἢ τὸ δικράνι, ἐρχόμενος γύρω εἰς τὸ ἀλώνι, ρίπτει ἐντὸς τοῦ κύκλου τὸν ὁποῖον διαγράφουν τὰ ζῶα ἢ τὸ ἀλωνιστικὸν μηχανήμα τοὺς ἀκό-
πους στάχους ;

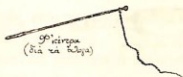
Ὁ στάχυς ἐμμενέται μὲ τὸ ξύλινον καυκράνι
καὶ.....

- 14) Ἦτο ἐν χρήσει εἰδικὴ ἀλωνόβερρα διὰ τὴν ὁδήγησιν καὶ τὸ κτύ-
πημα τῶν ζώων ; (Ἐν Κρήτῃ λέγεται αὕτη βουκέντρι· ἀλλαχοῦ
φ' κέντρα). Πόσον μῆκος εἶχε καὶ ποία ἡ κατασκευὴ της ; (Σχε-
διάσατε τὴν ράβδον αὐτήν). (Βλέπε κατωτέρω εἰκόνα).

Ὁ ξύλινος φιδύρα μέ. καυκράνι ἐν τῷ
δουκράνι.....

- 15) Πῶς λέγεται ἡ ἐργασία τοῦ ἀλωνίσματος ἐνὸς ἀπλώματος, δηλ. ἐνὸς στρώματος σταχύων ἐντὸς τοῦ ἀλωνιοῦ. (Ἐν Κρήτῃ καλεῖται δούλα). Πόσαι στρώσεις (δηλ. ἀπλώματα) σίτου, κριθῆς, βρώμης κλπ. ἤλωνίζοντο καθ' ἡμέραν

Στριώνουμε τὰ ἀλώνια. Ἀρμυζάταν μία στρώσι καὶ
...δε...μέτρα.....

- 16) Πῶς λέγονται οἱ ἀλωνισθέντες στάχυες, προτοῦ λιχνισθοῦν διὰ τὰ ἀποχωρισθοῦν τὰ ἄχυρα ἀπὸ τὸν καρπὸν ; (ἐν Κρήτῃ : μάλαμα)

οἱ ἀρμυζοῦντες στάχυες φρεσὺν φρεσὺν ἐξέχοντο φρεσὺν.....

- 17) Ποιοὶ ἀλωνίζουν : ὁ ἴδιος ὁ γεωργὸς μετὰ τὰ ἐξ ἑαυτοῦ ἢ ὑπάρχον (ἢ ὑπάρχον ἀκόμη) εἰδικοὶ ἀλωνισταὶ (ἐν Αἰτωλίᾳ : βαλμάδες, δηλ. τοσπάνηδες, καλούμενοι ἀλωνιστῆς καὶ ἀγωνιστῆς), οἱ ὅποιοι εἶχον βόδια ἢ ἀλογαὶ καὶ ἀνελάμβανον τὸν ἀλωνισμόν

Τὰ ἀλώνια μετὰ τὰ ἴδια. Ἐξέχοντο μετὰ τὰ ἴδια καὶ τὸν
φρεσὺν.....

- 18) Πλὴν τοῦ μέσου τούτου μετὰ ζῶα καὶ μετὰ ἀλωνιστικὸν ἐργαλεῖον ὑπῆρχον παλαιότερον εἰς χρῆσιν ἄλλα μέσα χωρισμοῦ τοῦ καρποῦ ἀπὸ τοὺς στάχους· π.χ. τὸ κοπάνισμα αὐτῶν μετὰ χονδρὸν ξύλον (τὸν κόπανον) ἢ μετὰ ἄλλον τρόπον ; (βλ. κατωτέρω ἐν σελ. 26 εἰκόνα).

Τὰ ἀλώνια μετὰ τὰ ἴδια. Ἐξέχοντο μετὰ τὰ ἴδια καὶ τὸν
φρεσὺν.....

- 19) Ὁ κόπανος οὗτος πῶς ἐλέγετο· ἐκ ποίου ξύλου κατασκευάζετο· πόσον μῆκος καὶ πάχος εἶχε καὶ ποῖον τὸ σχῆμά του ;

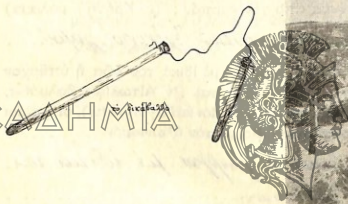
- 20) Τὸ κοπάνισμα τῶν σταχύων ἐγίνετο εἰς τὸ ἀλώνι ἢ εἰς τὴν αὐλήν;
Διὰ ποῖα δημητριακὰ ἐγίνετο (ἢ γίνεται) χρήσις τοῦ κοπάνου
(π.χ. φακῆς, ρεβιθιῶν κλπ.).....

κόπανος στρογγυλός

ξύλο καμπυλωτό διὰ τὸ κοπάνισμα
μικροῦ ὅρου δημητριακῶν...

Ὑπὸ πόσων καὶ ποίων προσώπων ἐγίνετο· μόνον ὑπὸ τῶν μελῶν
τῆς οἰκογενείας ἢ καὶ συγγενῶν ; Ἀνελάμβανον τὸ ἔργον τοῦτο
ἄλλα πρόσωπα ἐπ' ἀμοιβῇ ; Πῶς ἐκαλοῦντο τὰ πρόσωπα αὐτά ;
Πῶς ἐγίνετο τὸ κοπάνισμα τοῦτο διὰ τὰ δημητριακὰ μεγάλων
παραγωγῶν ;

- 21) Ποῦ ἐτοποθετοῦντο (ἐξηπλοῦντο) οἱ στάχυες διὰ τὸ κοπάνισμα.
Ἐγίνετο τοῦτο ἀπ' εὐθείας ἐπὶ τοῦ ἐδάφους ἢ ἐπὶ ξύλου ; Πόσαι
στρώσεις (δηλ. ἀπλώματα) σταχύων ἐκοπανίζοντο τὴν ἡμέραν ;
Τὸ κοπάνισμα ἀπέβλεπε μόνον εἰς τὸν χωρισμὸν τοῦ καρποῦ ἢ

καί εἰς τὴν ἀχυροποίησιν τῶν σταχυῶν ; (Περιγράψατε λεπτομερῶς τὸν τρόπον τοῦτον χωρισμοῦ τοῦ καρποῦ ἀπὸ τοῦ σταχυ, παραθέτοντες σχεδιαγραφήματα ἢ φωτογραφίας)

22) Κατὰ τὸ ἀλώνισμα διὰ τῶν ζώων, ὡς ἐπίσης καὶ διὰ τοῦ κοπάνου, ἐτραγουδοῦντο τραγούδια ; Ἐὰν ναί, ποῖα ;

Κατὰ τὸ κοπάνισμα μήπως ἐλέγοντο εἰδικὰ δίστιχα ἢ φράσεις διὰ τὸν συντονισμόν τοῦ ρυθμοῦ τῆς ἐργασίας ;.....

ἔγραψον δαὖτε αὖ. διὰ τὴν γραφὴν δὲ, ἄρ' αὖ δὲ καὶ
ἐν αὐτῇ καὶ.

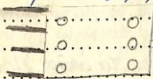
23) Πότε τὸ πρῶτον ἐγίνε χρῆσις ἀλωνιστικῆς μηχανῆς εἰς τὸν τόπον σας.
Ποῖος τὴν ἐπρομηθεύθη (πρόσωπον, συνεταιρισμός κλπ.). (Περιγρά-

ψατέ τὸν τρόπον λειτουργίας αὐτῆς) ἐκ Μ. Νικητ. Μουσ. Ἀποδύς
ἐκ τ. 1947. ἐκ Ν. Νικητ. - Ζάνδης, 20.1947. ἀπὸ ἰσχυρ.

β'. Λίχνισμα

1) Πώς λέγονται οι άλωνισμένοι στάχυες, έτοιμασμένοι διά τὸ λίνχισμα· (ἐν Αἰτωλίᾳ : λειῶμα, ἐν Κρήτῃ : μάλαμα). Μὲ ποῖον ἔργαλειον σωρεύεται τὸ λειῶμα διά τὸ λίνχισμα· πῶς λέγεται τοῦτο· (εἰς Κρήτην : θρινάκι, εἰς Αἰτωλίαν καὶ Πελοπόννησον : δικριάνι, ἀλλαχοῦ : δικιργιάνι) καὶ ποῖον τὸ σχῆμα αὐτοῦ. δι. Συμμετρ. βελ. σπείζουσ. ἑξέτακτο. παρ.

καὶ ποῖον τὸ σχῆμα αὐτοῦ. δι' ἐκπαινεμένην σὰν πρὸς ἐξέτασιν παρρησίαν. Τὸ χιρ-
οφία ἐκπαινεμένη μετὰ ἀποδοχῆς.....

Ὁ σχηματιζόμενος σωρὸς ἔχει σχῆμα στρογγύλον ἢ ἐπίμηκες ;
Προτοῦ ἀρχίσῃ τὸ λίχνισμα (ἀνέμισμα) πρὸς ἀποχωρισμὸν τοῦ ἀχύρου

ἀπὸ τὸν καρπὸν, καρφώνεται τι ἐπάνω εἰς τὸν σωρόν ; Μήπως μαχαίρι, τὸ θρινάκι ἢ ἄλλο τι ; Τί λέγεται κατὰ τὴν πράξιν ταύτην καὶ πρὸς ποῖον σκοπὸν γίνεται τὸ ἔθιμον τοῦτο.....

ὁ. εὐχρησταιρόμενος. αὐρὸς. ἦτο. σφοδρῶς. δὴ. νό. μή. ωαὶ. αὖν
αὐτῷ. μέγας. προσοῶ. ἀρχίβει. τὸ. λ' ἔχουσιν. δὴ....
ἐγ. ἵνα. εἰ. αὖτε.....

- 2) Μὲ ποῖον ἐργαλεῖον γίνεται τὸ ἀνέμισμα ; (Πῶς λέγεται τοῦτο : φτυάρι, θρινάκι ; Ἰχνογραφήσατε τοῦτο.....

τὸ. αὐτέμια. ἐγ. ἵνα. μέ. τὸν. ἀρχοφάν.....

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΘΗΝΩΝ

- 3) Ποῖος λιχνᾶ (ἀνεμίζει)· ἀνδρὸς, γυναικᾶ· εἰδικὸς λιχνιστὴς ἐπ' ἀμοιβῇ ;

τὸ. λ' ἔχουσιν. ἐγ. ἵνα. καὶ. ἀπὸ. ἀνδρῶν. καὶ. γυναικῶν. τὰ.
δωδῆα. ἔσονται. μέγας. αὐτῶν. ἀνδρῶν. αὐτονομίος.....

- 4) Πῶς λέγονται τὰ χονδρὰ τεμάχια τῶν σταχύων, τὰ ὅποια μετὰ τὸ λίχνισμα παραμένουν μετὰ τοῦ καρποῦ· (εἰς τινὰς τόπους καλοῦνται : κόντυλοι, κόμπια). Πῶς ἀποχωρίζεται ὁ καρπὸς ἀπὸ τοὺς κόντυλους ἢ τὰ κόμπια ; Ποῦ συνηθίζεται νὰ γίνεται δεύτερον ἀλώνισμα διὰ τῶν ποδῶν τῶν ζώων, ὥστε νὰ ἀποφλοιωθῇ ὁ σίτος κλπ ;

τὰ. χονδρὰ. τεμάχια. τῶν. σταχύων. τὰ. ὅποια. ἔμειναν. μετὰ
τὸ. λ' ἔχουσιν. ἐγ. ἵνα. μὴ. ἀφαιρῶνται. τὰ. σταχῆα. ἀπὸ. ἔμειναν
ἐμφανέοντα. καὶ. ἐξ. τὸ. τῆς. ἐγ. ἵνα. ἄλλων. καὶ.
ἀλλήλων. μέ. τὸν. ραβδῶν.....

- 5) Πῶς γίνεται ἡ ζευξίς τῶν ζώων διὰ τὸ δεύτερον, ὡς ἀνωτέρω, ἀλώνισμα ; Ποῦ ἀπαντᾷται τὸ ἀλώνισμα τοῦτο· πῶς λέγεται ; (Ἐν

Κρήτη: ξεβαβούλισμα καὶ καρπολώνεμα) διὰ ποῖα δημητριακὰ συν-
 ηθίζεται τοῦτο *ἡ. φούξις. τῶν. μύλων. ἢ το. σάβη. ἢ. ζοῖα...*

καὶ. ἔρχον. καὶ. ἐρμινί. βωρε. τὰ. μὲν. τα. θύει...

- 6) Ἀφοῦ διὰ τοῦ λιχνίσματος (ἀνεμίσματος) ἀποχωρισθοῦν τὰ ἄχυρα,
 πῶς γίνεται ἡ διαλογή τοῦ καρποῦ ἀπὸ τὰ μετ' αὐτοῦ παραμείναντα
 χονδρὰ τεμάχια τῶν σταχυῶν (τοὺς κοντύλους, κόμπια κ.ἄ.) ;.....

*τὸ. π. ὅρι. μα. τοῦ. μαρμα. ἀ. αὐ. τὰ. μετ'. αὐτοῦ. παρα-
 μέναντα. χονδρὰ. τεμάχια. τῶν. σταχυῶν. ἔχ. ἵ. κ. αὐ. με-
 τὸ. φουμόνι. τὸ. ἔρμι. ὀ. ν. γ. ρ. ο. ν.*

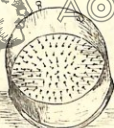
Γίνεται τοῦτο κατὰ τὸ ἀνέμισμα, ἀπομακρυνομένων τῶν ξένων αὐτῶν
 ὑλῶν ὑπὸ γυναικὸς διὰ σαρώθρου, ἢ δι' ἄλλων μέσων, ὡς π.χ. κοσκί-

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

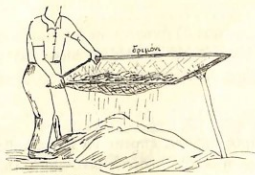
ΑΘΗΝΩΝ

κόσκινο παλιό δερμάτινο

κόδοροι ἢ ἀρυλόροι

ἐρμιόνη

νων με ὅπας διαφόρων μεγεθῶν π.χ. με τὸ κόσκινο τὸ καλούμενον
 κατὰ τόπους: βολίστρης, δερμόνι, δορμόνι, δριμόνι, ρεμόνι κλπ.

(Περιγράψατε λεπτομερῶς τοὺς ἐν χρήσει παλαιότερον (ἢ καὶ σήμερον) τρόπους χωρισμοῦ τῶν κόκκων τῶν δημητριακῶν ἀπὸ τὰ ἄχυρα καὶ τὰς ἄλλας ὕλας. Ἰχνογραφήσατε δὲ ἡ παραθέσατε φωτογραφίας τῶν ἐν χρήσει ἐργαλείων καὶ σκευῶν)

.....

- 7) Ὃταν ἐτοιμασθῇ, ὡς ἀνωτέρω, ὁ καρπὸς σχηματίζεται εἰς σωρόν ; Μὲ ποῖον ἐργαλεῖον σωρεῖται ; Χαράσσεται ἐπὶ τοῦ σωροῦ σταυρός ; Πῶς χαράσσεται καὶ ποῖα ἡ μορφή του. Μήπως ἐμπηγνύεται κατόπιν εἰς τὴν κορυφὴν τοῦ σωροῦ τὸ ἐργαλεῖον τοῦ λιχνίσματος (θρινάκι, φτυάρι), ἐπακολουθεῖ δὲ καὶ προσκύνησις καὶ ἀσπασμὸς τοῦ σωροῦ ὑπὸ τοῦ γεωργοῦ ;

ὁ καρπὸς ὅταν ἐτοιμασθῇ σωρεῖται μὲ σταυρὸν καὶ φτυάρι. Μετὰ τὸ φτυάρι δὲ εὐαιων. σωροῦν.

.....

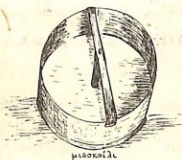
- 8) Ἀλλὰ ἔθιμα προτοῦ νὰ μεταφερθῇ ὁ καρπὸς (σίτος, κριθή κλπ.) εἰς τὴν ἀποθήκην.

.....

- γ'.1) Ποῖαι ὀφείλαι πρὸς τρίτους ἔπρεπε νὰ καταβληθοῦν εἰς εἶδος ἀμέσως εἰς τὸ ἀλώνι· π.χ. ἡ δεκάτη, κοινῶς δεκάτισμα. Ποῖα ἦτο ἡ συνήθεια. Ἦρχετο ὁ δεκατιστὴς εἰς τὸ ἀλώνι ; Μὲ ποῖον μέτρον (δοχεῖον) ἐγίνετο ἡ μέτρησις τοῦ σίτου, τῆς κριθῆς κλπ., διὰ τὴν εἴπραξιν ὑπὸ τοῦ δεκατιστοῦ τοῦ «δεκάτου». (Σημειώσατε τὸ ὄνομα τοῦ μετρητοῦ, τὴν

χωρητικότητα του εις όκάδας, εις κοιλά κλπ., παραθέσατε δὲ καὶ ἱχνογράφημα αὐτοῦ· βλ. κατωτέρω σχετικὰς εἰκόνας).

οὐρανός. ἦτο δὲ δυνάμει. καὶ εἰς τὰ δυνάμει. ἔφαρνε. ἔφα.
τὸ μέγεθος. ἔγινετο. μετὰ τὸ ἐνέει. καὶ ἔχωρτο. εἰς
12. 13. οὐρανός.

2) Ποῖα ἄλλα βάρη κατεβάλλοντο εἰς εἶδος-εἰς τὸ ἁλώνι ;

- α) τὸ παπαδιάτικο,
- β) τὸ ἀγροφυλακιάτικο,
- γ) τὸ γυφτιάτικο,
- δ) τὸ ἁλωνιάτικο κλπ.

Σημειώσατε τὰ ἐν χρήσει παλαιότερον μέτρα τῶν δημητριακῶν (ὄνομα, χωρητικότης, σχῆμα, καὶ παραθέσατε ἱχνογραφήματα ἢ φωτογραφίας αὐτῶν)

οὐδὲν. ἄλλο. θάρος. μακεδόνικο. εἰς τὸ ἁλώνι.

3) Ποῦ ἀπεθηκεύετο κατόπιν ἡ παραγωγή (ὁ καρπὸς) ὑπὸ τοῦ γεωργοῦ ἐντὸς τῆς οἰκίας (εἰς ποῖα δοχεῖα) ἢ εἰς ἀγρούς ἐντὸς εἰδικῶν λάκκων ; (Σημειώσατε λεπτομερῶς εἰς ἐκάστην περίπτωσιν τὰς σχετικὰς συνηθείας)

ἐν παραχωρή. ἐνοικοδομεῖτο. εἰς τὰ ἐνδοκίρια. τὰ
ὀρεῖα. ἦσαν. εἰς τὴν ἀποθήκην.

4) Τὸ ἄχυρον ποῦ ἀπεθηκεύετο. Εἰς ἀποθήκην (ἄχυρῶνα) ἐντὸς τοῦ χωρίου ἢ εἰς τὸν ἀγρὸν καὶ παρὰ τὸ ἁλώνι. Πῶς ἐγίνετο ἡ ἀποθή-

κευσις εἰς τὴν ὑπαιθρον ;

τὸ ἔσχατον ἑωσπρινῶνα εἰς τὸν ἀμυρῶνα αὐτὰ...
εἰς τὸ βωρίτι

- 5) Πῶς ἐγένετο (ἢ γίνεται) ἡ διαλογὴ τοῦ σπόρου. Κατὰ τὴν διάρκειαν τοῦ
θερισμοῦ ἀπὸ τούτων καλυτέρους στάχυν ἢ μετὰ τὸ ἀλώνισμα ; ...

εἰς τὸ ἀγρίνι ὑποκατὰ ἀρχίσει ὁ ἀμυρῶνα μεία...
κυρῶνι ἐδιαγέροντα οἱ μαρτύροι σταχυν...
χρὶς βωρίτι

- 6) Μήπως ὅπου γίνεται ἡ διαλογὴ τοῦ σπόρου πρὸ τοῦ θερισμοῦ κατα-
σκευάζεται τότε ἢ μετὰ τὸν θερισμὸν πλέγμα (πλεκτὴ) ἐκ σταχύων,
τὸ ὁποῖον ἀναρτᾶται εἰς τὸ εἰκονοστάσιον ἢ ὀπισθεν τῆς θύρας κλπ ; ..

Πῶς λέγεται ἡ πλεκτὴ αὕτη ; Ποῖον τὸ σχῆμα της· ποῦ φυλάσσεται.
πρὸς ποῖον σκοπὸν καὶ ἐπὶ πόσον χρόνον ;

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΔΟΗΝΩΝ

Δ'. ΕΤΗΣΙΑΙ ΠΥΡΑΙ

- α'. 1) Κατὰ ποίας ἡμέρας τοῦ ἔτους λαμβάνει χώραν κατ' ἔθιμον εἰς τὸν
τόπον σας ἀναμμα φωτιάς εἰς τὸ ὑπαιθρον. (Π.χ. παραμονὴ Χριστου-
γέννων, ἑσπέρας 23 Ἰουνίου (Κληδόνου), Ἀποκριές, πρώτη Μαρ-
τίου, Πάσχα (κάψιμο τοῦ Ἰούδα), ἑσπέρας τῆς 31 Αὐγούστου κλπ.)

τὴν ἑσπέραν τῆς 23^{ης} Ἰουνίου ἀνάβηται φωτιά καὶ ἀναδύσκει
τὴν φωτιά ὑφανῶνας μεία βωρίτι εἰς τὸ μέτωπον καὶ
ἔρχονται τὸ διπλό μου τὸ μαρτύρι βωρίτι καὶ ἐπὶ τὸν ἄνθρωπον

Εἰς ποίας ἡμέρας, ποῖαν ὥραν καὶ εἰς ποῖον μέρος ;

μορῶν οἱ ἐπίσης ἀνάβηται φωτιά καὶ εἰς τὸν ἀν-
θρώπον

2) Πῶς λέγεται ἡ φωτιά αὐτή ; (π.χ. φανός, ἀφανός κλπ.).....

β'. 1) Ποιοὶ ἀνάπτουν τὴν πυρὰν· παιδιὰ, ἡλικιωμένοι, ποῖος ἄλλος ;...

τῇ φωτιά. ἀνάβαν. καὶ. παιδιὰ. καὶ. ἡλικιωμένοι...

2) Ποῖος ἢ ποιοὶ συλλέγουν τὰ ξύλα, θάμνους κλπ. διὰ τὴν πυρὰν.
Τὰ κλέπτουν ; Ἄν ναί, ἀπὸ ποῖον μέρος ; τὰ ξύλα. ἐν γειτονίᾳ.
νονο. ἀπὸ. τὰ εἰς τὰ. χωρὶς. καὶ. κλέβονται.....

3) Πῶς γίνεται ἡ συγκέντρωσις των. (Περιγράψατε λεπτομερῶς)

ἐκείνων. ξύλα. ἀπὸ. εἰς τὰ. εἰς τὰ.....

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΘΗΝΩΝ

γ'. Ποῖαι αἱ συνήθειαι εἰς κάθε τόπον διὰ κάθε πυρὰν ;

1) Προσευχαί, διάφοροι ἐπικλήσεις, ἑορταί, ἄσματα, κρότοι, θόρυβος.
Καταγράψατε τὰ σχετικὰ κείμενα

2) Πηδήματα, χοροὶ γύρω ἀπὸ τὴν πυρὰν. (Περιγραφή λεπτομερῆς)

ἐπιδιδόντες. τῇ φωτιά. κρατῶντες. αἰσθάν. ἐν. τὰ. μέγιστο.
καὶ. ἔργον. τὸ. δυνάμει. τὸ. κατὰ. αἰσθάν. καὶ. ἐν. τὰ. μέγιστο.
καταγράφει. Μὲν. τὰ. ἀνδρῶν. ἐπιδιδόντες. τῇ. φωτιά.
καὶ.....

- 3) Τί καίονται εἰς τὰς πυρὰς αὐτάς· (κάψιμον τροχοῦ ἀμάξης, λουλουδιῶν τοῦ Μάρτη, τοῦ στεφάνου τῆς Πρωτομαγιάς κλπ.)

*κατὰ τὴν ἀποφύεαν . . . ἐκαίοντο τροχοὶ ἀμάξης . . . μέγαρα
ἀφ' οὗ τοῦ φωνισῶν . . . Ἰωὴ 23^α . . . Ἰουίου . . . ἔχοντα . . .*

- 4) Καίονται (ἢ ἐκαίοντο) ὁμοιώματα· π.χ. κατὰ τὸ Πάσχα ὁμοίωμα τοῦ Ἰούδα· (περιγράψατε λεπτομερῶς)

- 5) Παραθέσατε λεπτομερῆ περιγραφὴν τοῦ ἐθίμου εἰς τὸν τόπον σας

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΘΗΝΩΝ

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΘΗΝΩΝ

1. Λεύκω - Ζάνδης

2. Μπάμπας Ευστάθιος, διδάσκαλος 212 Εξέλις Δημοτικού
σχολείου Λεύκω - Ζάνδης - Διαμονή εις τὸν ἐξυπαρ-
χόμενον τόπον 5 ἐτη.

3. Πατριάρχης Βασιλείας ἐτὼν 88 Δ' Δημοτικῶν τόπος
παράγωγῆς: Αλ-Μαρί - Μαζάριω - Αἱ. Θράκης
Α' αἱ τὰ Γεωργικά πηκματα πρὸ τοῦ 1920

1. Δ' Ζαΐ πρεβιά φέρει ἦσαν διὰ σαρπῶν καὶ τὰ βρενιά
διὰ βοσκῆς

2. Αἱ ἰδιοκτησίαι αὐτῶν εἰς τὴν ἀπόστασιν ἀπὸ τῆς ἐξ
ταῖς χωριῶν.

3. Ο ἄνθρωπος διακρίνεται τὴν ἀφροσύνην καὶ μετὰ τὸν γάμον
τῶν τέκνων του καὶ διημέρευε μετὰ τὸν θάνατόν του.

6

1. Μερικοὶ ἐν τῶν κατοίκων ἠεχρῶντο καὶ εἰς τὴν αὐτοζω-
φίαν καὶ εἰς τὴν γεωργίαν, μερικοὶ μόνον εἰς τὴν
γεωργίαν καὶ μερικοὶ μόνον εἰς τὴν αὐτοζωφίαν.

2. Οἱ ἐργάζονται ἠεχρῶνται καὶ μετὰ τὴν γεωργίαν.

γ 1. Εἰργάζοντο ἐργάζονται μόνον τῶν ἄλλων ἐξέριαν μετὰ οἰκο-
γενεῶς καὶ ἐξαρτῶντο.

2. Δὲν ἐνδύονται οὐς ἐκαστὸν οὐτοί. Ἡ κοινότης τοὺς
δέει ἡτο κατὰ.

3. Ἡ ἀμοιβὴ τῶν ἦτο εἰς πρῆμα.

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΘΗΝΩΝ

4. 'Εργασιοποιούντο ως εργάται και άνδρες και γυναίκες ἄλλοί μόνον παρὰ τὸ δέρισμα καὶ ἐλάμβανον ὑπεροφείδην εἰς χρήματα καὶ ἦσαν πλούσιοι.

5. Δὲν εἶχαν δούλους ἢ δούλῃς.

6 α. Οἱ νέοι καὶ οἱ νέες ἐργαζόταν μίαν εἰς τὸ χωρὶ.

β. Δὲν ἐσθλυναν ως εργάται. Ξυρὸς τοῦ χωριῶν

δ' 1. Τὰ χωράφια ἐργαζόντο μὲν πρὶν τὸν πόλεμον καὶ παρὶς πόλεμον τῶν αἰσχροβόλων.

2. Χρῆσις μηχανῶν γεωργικῶν ἐγένοντο ἐξω εἰς τὴν Μελάνο μετὰ τὸ 1945.

ε' Τὸ εἰδυρὸν ἄροτρον ἐργασιοποιήθη τὸ 1910-1912. Γνωρίμα μηχαναὶ ἔχον

1. Τὸ εἰδυρὸν ἄροτρον ἦτο μόνον. Ἐργασιοποιήθη γὰρ δύσμορα χωράφια καὶ τὸ τραβοῦσαν 8-10 βόδια. Δὲν γινώσκει εἰς τὸ πρὶν μόνον ἢ ὑποφείδεται.

2. Τραβέρ δὲν εἶχαν

3. Μηχανὴ δερσιμοῦ δὲν εἶχαν

4. Μηχανὴ δειγματος τῶν σαχύνων δὲν εἶχαν.

5. Μηχανὴ ἀμυγδαίου δὲν εἶχαν

στ. 1. Ὁ καθε γωργὸς παρεσκεύαζε τὸ ξύζηνον ἄροτροῦ του

2.

3.

Δὲν ἐγινώσκει εἰς τὸ πρὶν ἀροτρία

4. Τό νῦν ἦσαν πῦρ πορφύρ.

5.

6. Ἦτο κατασκευασμένον ἐν εἰδύρην.

7. Τό καταρτί, τό αρτόν, ἡ ἀρίδα, ζυγοφάει, ζουμῶν ἀρ

8 α. Ἐχρησιμοποιοῦντο δύο δόδια καὶ ἀρσενικά θανάγια

β. Ἐχρησιμοποιοῦντο δύο δόδια καὶ χιὰ πορφυρεῖν
ῥινὰ δόδια ὄρρυματα 8-10 δόδια.

9. Διὰ τὸ ζευγάρισμα δύο ζῶων ἦτο ἀναγκαῖος ὁ γυρός.
Οἱ γυροὶ γιὰ τὰ δύο ζῶα ἦσαν ~~καὶ~~ μαυροί, ἐνὶ οὐκ 8-10
ζῶα ἦσαν μαυροί.

10.

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

11. Ὁ γυρὸς ἔγγοται καὶ τὸ

12. Δι' ἐνὸς ζῶου δὲν γινώταν τὸ ὄρρυμα.

γ. Προστίθεται (ὄρρυμα) καὶ σπορά.

α. τὸ ὄρρυμα γινώταν ἀπὸ τὸν ἰδιουμένον καὶ τὸν ἑξάμενον

β 1

2

3. Ὁ γυρὸς καταδύεται τὰ ζυγμένα ζῶα κατὰ τὸ ὄρρυμα
μέχρι νῦν αὐτὸ καὶ αὐτὰ ἦσαν οὐκ κέραια.

4. Μετὰ τὸ ζῆγνον ἄρτο το ὄρρυμα γινώταν καὶ εὐδοῖαν
καὶ μετὰ τὸ εὐδοῖαν περιφερειασμῶς.

5. Ἡ σπορά καὶ τὸ ὄρρυμα ἔγινον ἐν σπορίῳ καὶ ἔγω-
ρίοντο μετὰ αὐτῶν. -

ΑΘΗΝΩΝ

7. Οἱ γαῖες ἐσθρύνοντο ἐν ἀμμουδράσι θηράσιν καὶ ναὶ εἶναι θρασύς. ~~καὶ~~ Ρελύδια καὶ φαόζρια ἐσθρύνοντο ἐν τῷ ὄρει.
8. Διδόναντε πόσιν, κοιδάρι, θρώμιν ἐν ὅτι δίδασκε ἄλλους.
9. Ἡ καλὴ γένεσις τῆς καρδίας ἦτο μινυρὴ καὶ ἐμμετρική - το εἰς ἀραγίς.

β. Θερσιμὸς

- α. Ἐργασίᾳ θερσιμῶν.
1. ὁ θερσιμὸς ἐγένετο μὲν δρεσάμια κοφτερά.
2. καὶ πόσιν ἐδερρίποντο μετὰ πόσιν.
3. Ἡ γένεσις τοῦ θερσιμῶν ἐγένετο ἦτο ὄρει.
4. καὶ ὁ θερσιμὸς ἐργασίᾳ τοῦ παρασκευάσαντος οἱ οἱ δεράδες.
6. ὁ θερσιμὸς δὲν γινώσκον δι' ἐμμετρίας.
- β. Θερσιμὸς τῶν διμετρικῶν
1. τὸ θερσιμὸν γινώσκον μία κοιδάρι ἐσθρύνει ἀπὸ τοῦ ἔδαφους μετὰ τὸ δρεσάμιν.
2. Δὲν μινυρὴ.
3. οἱ ὅσοι οἱ θερσιμὸι ἀποστέλλουν ἐπὶ τοῦ ἔδαφους τὰ δράγματα.
4. πολλὰ ὅπου τοποθετοῦνται τὰ δράγματα. οἱ ἀγαθὲς τῶν ἀγαθῶν πρὸς τὴν αὐτὴν κατεύθυνσιν.

5. Τα τοποθετούμενα μαζί δράγματα γίνονται δερμαίδια.

γ' οι δερμαίδια

1. Δερμαίδια ήσαν οι ἴδιοι οἱ μαρτυροὶ ἄνδρες καὶ γυναῖκες.

2.

3. Κατὰ τὸ δερμαίδια γὰρ ἀποφύλαξι βάσανε τὴν παραφροσύνην.
Δὴ μέγα δὲν βάσανε εἴδοτε.

4. Ὁ δερμαίδια ἤρχισε τὴν ἀσέβειαν.

5. Ἐπαρμένοντες, δὲν ἐνθυμίζεσθαι ὅπως ταῦτα.

6. Κατὰ τὸ τέλος τοῦ δερμαίδια μύσαν τραγῶν καὶ δια-
βάσεις

δ' τὸ δερμαίδια (δερμαίδια) τὴν ἀσέβειαν

1. τὸ δερμαίδια ἐγένετο ἀμέσως μετὰ τὸ δερμαίδια καὶ τὸ εὐαγγέ-
λιον ὁ ἴδιος ὁ δερμαίδια

2. τὸ δερμαίδια ἐγένετο μετὰ τὸ ἴδιον τὸ εὐαγγέλιον ὡς δερμαίδια

3. Συμμετρῶντες ἀπὸ 17 δερμαίδια ἡτοί 4 ἀναγνώσι, 4 δερμαίδια,
4 πρὸς νότον καὶ 4 πρὸς βορρᾶν καὶ τὸ εὐαγγέλιον.

ε' ἐνθυμίζεσθαι γνησίαν

1. Ἡ μαρτυρία τῶν μαρτυρῶν ἡτοί μύσαν καὶ ἤρχισε τὸν μαρτυρῶν
ἢ μαρτυρῶν.

2. τὸ δερμαίδια τὴν παραφροσύνην ἐγένετο ἢ μετὰ τὸ ἀποφύλαξι ἢ μετὰ
εὐαγγέλιον.

6 ἐνθυμίζεσθαι τοῦ εὐαγγερίου

1. Ἡ διαφροσύνη τῶν γυναικῶν μύσαν μετὰ ἄλλο καὶ γυναικῶν

χόρτα δύο χέρια πεινάδα. Τα πεινάδα τα φάγα
οι άποφύγαντες. Μετά τό πόνημο τού χόρτου τό έφηναν
2-3 ήμέρες να σπρεοθηαί έτσι φορτωμένοι σό άμεί-
μεταφερόταν και έγένετο δυσμνια.

2. Ο δερσιμός τού βασιού ήρχισε ες τας 20 Μαΐου και ε-
δερμένο με τών πόσαν.

3. Ξηρενόσαν 2-3 ήμέρες, ε μεταφορά έγένετο με τό δερμένο
και έγένετο δυσμνια.

Γ ΑΠΟΝΙΣΜΟΣ

α 1. Τα δερμάτια από τό πυρρός με τα βοΐδαμάρα
μετεφέροντο ες τα έφηναν.

2. Το μέρος που μετανούσαν τα δερμάτια ηχούσαν αγώνια.
Η τοσοδεύγεις τών δερμάτων ηχούσαν μυρμυρά με τα σα-
χνα από τα έξω και νοΐ ψαγμ τών ερό. και ηχούσαν
δυσμνια.

3. Αγώνι έπαρχε άνέμαδεν δια τόν άρμνισμό και έτσι
έγένετο ο πυρσιμός τού καριδιού.

4. Έξω από τό πυρρός ες ώρισμένω τοσοδεύγαν ήσαν έφα τα
αγώνια τού πυρρός.

5. Καίδε οιοσφένεια είχε τό αγώνι της

6. Το αγώνισμα ήρχισε ες τας 15 Ιουλίου και έσσειάνε
15-20 Αύγουστον

7. Το αγώνι ήτο χαμνάνο.

8. Κατ' ἄρχας ἔγνων καὶ ἀνδρισμὸς αὐτὸ καὶ πόρτα. Μετὰ ρίχνα
νέ κρὸ καὶ ἄγχο καὶ τὸ ὠκεῖον μετὰ σφοδρὰ ὅδε
νόμωμεν ἀνδρῶν καὶ ἔσποντο τὰ φῶτα καὶ τὴν ἄλγαν ἔμπε
τὸ ἑκατόμφορον.

9. Ἡ προσηγορία τοῦ ἀνδρῶν δὲν γινώσκω ὡς ἔστιν ἡ πόρτα.

10. Δὲν ἔσποντο εἰς τὸ μέγεθος ἀνδρῶν.

11 α

β

γ. Ταῖς αὖτε ἔσποντο τὴν ρομάναν καὶ τὴν πόρταν ἐσφοντο καὶ μετὰ
σφοδρὰς γένους εἰς τὴν πόρταν ἐσφοντο. Ἐσφοντο εἰς τὴν πόρταν
καὶ τὴν πόρταν ἐσφοντο καὶ τὴν πόρταν. ΑΚΑΔΗΜΙΑ ΑΘΗΝΩΝ

δ. ὁ ἀνδρῶν ἔσποντο τὸ μέγεθος εἰς τὴν πόρταν.

12. Δὲν ἔσποντο ἄλγαν ἐσφοντο εἰς τὴν πόρταν.

13. Ταῖς αὖτε ἔσποντο μετὰ πόρταν ἐσφοντο.

14. Ἐσφοντο μετὰ πόρταν ἐσφοντο μετὰ πόρταν.

15. Ἐσφοντο μετὰ πόρταν. Ἀνδρῶν μετὰ πόρταν ἐσφοντο μετὰ πόρταν.

16. ὁ ἀνδρῶν μετὰ πόρταν ἐσφοντο μετὰ πόρταν ἐσφοντο μετὰ πόρταν.

17. Ταῖς αὖτε ὁ ἴδιος ὁ ἀνδρῶν μετὰ πόρταν ἐσφοντο μετὰ πόρταν.

18. ὁ ἀνδρῶν μετὰ πόρταν ἐσφοντο μετὰ πόρταν ἐσφοντο μετὰ πόρταν.

19

20

21

22. Ἐσφοντο μετὰ πόρταν ἐσφοντο μετὰ πόρταν.

23. Ἐγένετο χρόσις ἐν Ἀδύμ - Λαύδω τοῖς 1946 ἀπὸ ἰδίων.

Β' Λίχνια

1. Οἱ ἀγωνισταὶ σάχους παύσαν ἡμί. Τὸ λίχνια γινώσαν μετὸν ἀγροφάου.

ὁ ἐξημερόμενος εὐρὸς ἦτο ~~καρπὸς~~ σπογγηρὸς δὲ
ναί μετ' αὐτὴν ὡστὲς μετ' αὐτὴν ἀρχίσει τὸ λίχνια
δὲν γινώσαν τίποτε.

2. **ΔΑΚΑΔΗΜΙΑ** γινώσαν μετ' αὐτὴν **ΑΘΗΝΩΝ**

3. Τὸ λίχνια ἔγινετο καὶ ἀπὸ ἀδελφῶν καὶ ἀπὸ γυναίκων.

4. Τὰ ποικίλα τεμάχια τῶν σαχῶν καὶ ὅσα ἔμενον μετὰ τὸ
λίχνια ἔγινετο μισαλάμα. Τὰ σάχου καὶ ἔμενον ἔμενον
καὶ εἰς τὸ τέλος ἔγινετο ἕνα ἄλμα καὶ ἀγωνιστὰν μετ' αὐτοῦ.

5. Ἡ γυνὴ τῶν γυναικῶν ἦτο ὡστὲς καὶ ἔμενον καὶ ἀγωνι-
σμετὰ τοὺς ἄλλους.

6. Τὸ λίχνια τοῦ καρπῶν ἀπὸ τὰ μετ' αὐτοῦ παραφέναντα
ποικίλα τεμάχια τῶν σαχῶν ἔγινετο μετ' αὐτοῦ. Τὸ ἀρι-
μόνιον.

7. Ὁ καρπὸς ὅταν ἐστραφῆτο εὐρύνει μετ' αὐτοῦ. Μετ'
τὸ γυνάρι δὲ ἕναον αὐτοῦ.

2. Έκομίσαν τὴν πρῶτὴν παρακάτω εἴδη εἰς τὸ φέροντον
καὶ ἔχον τὸ διπλὸν τὸ ἀργεῖον εἶδος καὶ τὸν τῶν
τῶν κοινῶν. Μερὶ τὰ εἶδη ἐκομίσαν τὴν
εἴδη καὶ.
3. Κόστος τὴν διακομιδὴν εἰσὶν ἐκ τῶν ἀφ' ὧν μὲν χροῖ
εἰς τὴν αὐτὴν. τὴν 23^{ην} Ἰαννου 1898.

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΘΗΝΩΝ

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΘΗΝΩΝ

2. *London* ... *to the ...* I
...
...
...
...
3. *King* ...
...
...

AKAΔHMIA

AOHNΩN